

คำสั่ง

คดีหมายเลขดำที่ ลต ๑/๒๕๕๓

คดีหมายเลขแดงที่ ลต ๑๐/๒๕๕๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๕

วันที่ ๑๓ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๓

ความ คดีเลือกตั้ง

ระหว่าง { คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ร้อง
นายชูชาติ ขอบทำนา ผู้คัดค้าน

เรื่อง เพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ขอให้มีการเลือกตั้งใหม่

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้คัดค้านได้รับการเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรีตำบลฝายกวาง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๒ โดยผู้ร้องประกาศผลการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ แต่ก่อนวันเลือกตั้งคือเมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑ นายรัก ไกลถิ่น ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลฝายกวาง หมายเลข ๑ ยื่นคำร้องคัดค้านต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดพะเยาว่าการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ผู้ร้องสืบสวนสอบสวนแล้วได้ความว่า เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๑ ผู้คัดค้านนำรถแบ็กโฮ และรถแทรกเตอร์ไปไถปรับพื้นที่และขุดหลุมเสาสร้างศาลาป่าสุสาน หมู่บ้านสลาบ หมู่ที่ ๗ ตำบลฝายกวาง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา โดยไม่คิดค่าจ้าง เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๑

/ผู้คัดค้าน

- ๒ -

ผู้คัดค้านให้เงินจำนวน ๒๐๐ บาท แก่นายแสวง คำแดงดี ไปซื้อสุรา ๑ แกลลอน เพื่อมาเลี้ยงชาวบ้านที่มาช่วยงานปรับพื้นที่ป่าสุสาน หมู่บ้านสลาบ และเมื่อระหว่างวันที่ ๑๒ ถึง ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๑ ผู้คัดค้านก่อ สนับสนุน หรือรู้เห็นเป็นใจให้นำเลื่อยยนต์ของผู้คัดค้านไปใช้เลื่อยไม้ที่ป่าสุสาน หมู่บ้านสลาบ โดยไม่คิดมูลค่า ทั้งนี้ ผู้คัดค้านกระทำการดังกล่าวเพื่อจูงใจผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้คัดค้าน อันเป็นการฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๗ โดยมุ่งประสงค์ให้ผู้คัดค้านได้รับการเลือกตั้ง มีผลให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ขอให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้คัดค้านและมีคำสั่งให้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลฝายขวาง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ใหม่แทนผู้คัดค้าน

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า นายรัก ไกลถิ่น ยื่นคำร้องคัดค้านเฉพาะกรณีผู้คัดค้านนำรถแบ็กโฮไปช่วยปรับพื้นที่ป่าสุสาน หมู่บ้านสลาบเท่านั้น ไม่ได้ร้องคัดค้านกรณีอื่นด้วย คณะอนุกรรมการสืบสวนสอบสวนซึ่งได้รับแต่งตั้งจากคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพะเยา จึงไม่มีอำนาจสืบสวนสอบสวนข้อกล่าวหากรณีผู้คัดค้านให้เงินแก่นายแสวงเพื่อซื้อสุราเลี้ยงชาวบ้าน และข้อกล่าวหากรณีผู้คัดค้านก่อ สนับสนุน หรือรู้เห็นเป็นใจให้นำเลื่อยยนต์ไปใช้เลื่อยไม้ที่ป่าสุสาน หมู่บ้านสลาบ ทำให้ผู้ร้องไม่มีอำนาจยื่นคำร้องตามข้อกล่าวหาดังกล่าว ผู้คัดค้านมิได้นำรถแบ็กโฮและรถแทรกเตอร์ไปไถปรับพื้นที่และขุดหลุมเสาสร้างศาลาตามคำร้องแต่อย่างใด

/หากแต่่วัด

- ๓ -

หากแต่วัดบ้านสลาบว่าจ้างช่างหั่นส่วนจำกัด วัสดุก่อสร้าง เป็นผู้ดำเนินการให้ ผู้คัดค้านมิได้
ให้เงินแก่นายแสวงเพื่อไปซื้อสุรามาลี้ยงชาวบ้าน เป็นเรื่องที่ชาวบ้านจัดหาสุรากันเอง ผู้คัดค้าน
มิได้ก่อ สนับสนุน หรือรู้เห็นเป็นใจให้นำเลื่อยยนต์ของผู้คัดค้านไปใช้เลื่อยไม้ที่ป่าสุสาน
หมู่บ้านสลาบ แต่วัดบ้านสลาบว่าจ้างนายสมจิตรหรือจิต บุญทา เป็นผู้ดำเนินการโดยใช้เลื่อยยนต์
ของนายเสริม บุญทา ขอให้ยกคำร้อง

ทางไต่สวนศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ให้คู่ความเสนอบันทึกคำพยานต่อศาลแทนการ
มาเบิกความ ตามระเบียบที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ว่าด้วยวิธีพิจารณาและวินิจฉัยคดีที่เกี่ยวกับการ
เลือกตั้งและการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น
พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๔

ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ไต่สวนประชุมปรึกษาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นฟังได้ว่า ผู้คัดค้าน
ได้รับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรีตำบลฝายกวาง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา จากการเลือกตั้ง
เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๒ ก่อนวันเลือกตั้งคือเมื่อระหว่างวันที่ ๑๒ ถึง ๑๔ ธันวาคม
๒๕๕๑ ชาวบ้านหมู่บ้านสลาบที่มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนหนึ่งได้ร่วมกันพัฒนาป่าสุสานหมู่บ้าน
สลาบโดยมีผู้นำรณแบ็กโฮและรถแทรกเตอร์กับเลื่อยยนต์มาใช้ในการพัฒนา ปัญหาต้องวินิจฉัย
ประการแรกมีว่า ผู้คัดค้านเป็นผู้นำรณแบ็กโฮและรถแทรกเตอร์ดังกล่าวมาร่วมในการพัฒนาโดย
ไม่คิดค่าจ้างเพื่อจูงใจผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้คัดค้านตามคำร้องหรือไม่ ผู้ร้อง

/และผู้คัดค้าน

- ๔ -

และผู้คัดค้านเสนอบันทึกคำพยานในการไต่สวน โดยในส่วนของผู้ร้องนำสืบทำนองว่า รถเบ็กโฮ และรถแทรกเตอร์เป็นของผู้คัดค้านนำมาร่วมพัฒนาโดยไม่คิดค่าจ้างเพื่อจูงใจผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้คัดค้าน โดยผู้คัดค้านมาร่วมพัฒนาด้วยและยังมีรุดหาเสียงของผู้คัดค้าน เปิดเครื่องขยายเสียงหาเสียงให้แก่ผู้คัดค้านในระหว่างนั้น ส่วนผู้คัดค้านนำสืบทำนองว่ารถเบ็กโฮ และรถแทรกเตอร์ดังกล่าวเป็นของห้างหุ้นส่วนจำกัด วโรบลก่อสร้าง ซึ่งได้รับการว่าจ้างมาจาก วัดบ้านสลาบให้มาพัฒนาป่าสุสานในราคา ๗,๐๐๐ บาท ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ได้พิจารณาข้อนำสืบดังกล่าวประกอบสำนวนการสืบสวนสอบสวนของผู้ร้องแล้ว ที่ผู้คัดค้านนำสืบว่า เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๑ กรรมการการเงินของวัดบ้านสลาบประกอบด้วยนายวุฒิพงษ์ ชอบทำนา นายลือ พริ่งศรี และนายเมื่อด บุญรักษา ตกลงว่าจ้างรถเบ็กโฮและรถแทรกเตอร์กับนายนิพร ชอบทำนา ผู้รับมอบอำนาจของห้างหุ้นส่วนจำกัด วโรบลก่อสร้าง โดยขอยืมเงินจากวัดบ้านสลาบ มาจ่ายเป็นค่าจ้างก่อน เมื่อมีการทอดผ้าป่าในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๒ ได้เงินแล้วจึงจะนำมาใช้คืน ในการว่าจ้างดังกล่าว นายแสวง ดำแดงดี ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๗ เป็นผู้บันทึกการจ้างไว้ในสมุดบันทึกการประชุมของหมู่บ้าน หลังจากนั้นวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๑ จึงเบิกเงินฝากของ วัดบ้านสลาบจากธนาคารออมสิน จำกัด สาขาเชียงคำ มาจ่ายให้แก่ นายนิพร โดยได้บันทึกการจ่ายค่าจ้างไว้ในสมุดบัญชีรับจ่ายของวัดบ้านสลาบ นอกจากนี้ห้างหุ้นส่วนจำกัด วโรบลก่อสร้าง ยังออกใบเสร็จรับเงินให้ไว้เป็นหลักฐานด้วย เห็นว่า บันทึกการจ้างที่ผู้คัดค้านกล่าวอ้างดังกล่าว

/แทรกอยู่ใน

- ๕ -

แทรกอยู่ในสมุดบันทึกรายงานการประชุมของหมู่บ้าน โดยพยานผู้คัดค้านที่ลงชื่อในบันทึกคือ นายวุฒิพงษ์ นายแสวง นายบุญชู เมืองมูล นายลือ นายเม็ด และนายประเสริฐ คำแดงดี เคยให้การต่ออนุกรรมการสืบสวนสอบสวนของผู้ร้อง มีข้อแตกต่างกันเกี่ยวกับพฤติการณ์ในการทำบันทึก อีกทั้งจากรายงานการประชุมหมู่บ้านทั้งก่อนและหลังการทำบันทึกดังกล่าว ก็ไม่มีการประชุมกันเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องว่าจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด วโรบลก่อสร้าง ทั้งที่เป็นเรื่องสำคัญ อันควรต้องแจ้งให้ชาวบ้านทราบในที่ประชุม เป็นข้อต่อพิรุณว่ามีการจ้างกันจริงหรือไม่ ส่วนที่ผู้คัดค้านนำสืบต่อไปว่ามีการจ่ายค่าจ้างให้แก่นายนิพรเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๑ และได้บันทึกการจ่ายค่าจ้างไว้ในสมุดบัญชีรับจ่ายของวัดบ้านสลาบด้วย นั้น ก็ปรากฏจากสมุดบัญชีรับจ่ายที่นายวุฒิพงษ์อ้างส่งประกอบการให้การต่ออนุกรรมการสืบสวนสอบสวนของผู้ร้องว่า เป็นการบันทึกต่อจากรายการจ่ายของวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๒ มิได้บันทึกเรียงตามลำดับวันตามที่ควรจะเป็น แต่มีลักษณะบันทึกเพิ่มเติมขึ้นในภายหลัง ทำให้เป็นข้อสงสัยอีกประการหนึ่ง แม้ต่อมาผู้คัดค้านจะอ้างส่งบัญชีรับจ่ายต่ออนุกรรมการสืบสวนสอบสวนและในชั้นพิจารณาของศาล มีรายการจ่ายค่าจ้างบันทึกเรียงตามลำดับวันจ่ายเงินก็ตาม ก็เป็นบัญชีรับจ่ายที่ต่างจากบัญชีรับจ่ายที่นายวุฒิพงษ์อ้างส่งในครั้งแรก เป็นพิรุณไม่อาจหยั่งรู้ได้ว่าฉบับใดเป็นฉบับที่แท้จริงและเหตุใดจึงมีการบันทึกการจ่ายเงินต่างกันเช่นนั้น พยานหลักฐานในเรื่องนี้จึงมีน้ำหนักน้อย สำหรับข้อนำสืบของผู้คัดค้านต่อไปว่ามีการออกใบเสร็จรับเงินค่าจ้างด้วยนั้น ก็ขัดกับ

/ที่นายวุฒิพงษ์

- ๖ -

ที่นายวุฒิพงษ์เคยให้การต่ออนุกรรมการสืบสวนสอบสวนว่าไม่มีใบเสร็จรับเงิน ที่สำคัญนายวุฒิพงษ์ ซึ่งอ้างว่าเป็นผู้จ่ายเงินค่าจ้างให้แก่นายนิพร และนายนิพรในฐานะผู้รับมอบอำนาจจากห้างหุ้นส่วนจำกัด วโรบลก่อสร้าง ซึ่งอ้างว่าเป็นผู้รับเงินค่าจ้างจากนายวุฒิพงษ์ นั้น ต่างก็เป็นน้องชายของผู้คัดค้าน มีความใกล้ชิดกับผู้คัดค้านจนน่าเชื่อ ว่าต้องให้การ ไปในทางที่เป็น ประโยชน์แก่ผู้คัดค้าน พยานหลักฐานของผู้คัดค้านจึงมีน้ำหนักน้อย ส่วนที่ผู้คัดค้านส่งบันทึกคำพยานปากพระอุ้น ศิริปัญญา เจ้าอาวาสวัดบ้านสลาบ และพระครูพิบูลนพการ เป็นพยานในชั้นไต่สวนเพื่อยืนยันว่านายวุฒิพงษ์ ได้มาขอยืมเงินจากวัดบ้านสลาบเพื่อทอดรองจ่ายเป็นค่าจ้างให้แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัด วโรบลก่อสร้าง ก่อน เมื่อได้เงินจากการทอดผ้าป่าแล้วก็จะนำมาใช้คืนในภายหลัง กับมีรายงานการประชุมหมู่บ้าน เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ มานำสืบว่ามี การคืนเงินที่ยืมให้แก่วัดบ้านสลาบแล้วนั้น เห็นว่า ผู้คัดค้านมิได้นำพยานทั้งสองปากดังกล่าวไปให้การต่ออนุกรรมการสืบสวนสอบสวน แต่เพียงมา กล่าวอ้างในชั้นพิจารณาของศาลโดยไม่ปรากฏเหตุผล ส่วนรายงานการประชุมเรื่องคืนเงินให้แก่ วัดบ้านสลาบ นั้น เป็นเรื่องที่ควรดำเนินการเสียแต่เนิ่นแล้ว มิใช่เพิ่งมาดำเนินการหลังจากทอดผ้าป่า ถึงหนึ่งปีเศษ เนื่องจากตามคำให้การของนายสว่าง บุญรักษา นายคำลือ เชิดชู และนายสิงห์แก้ว ดีปัญญา กรรมการการเงินของป่าสุสาน ได้ความว่าป่าสุสานได้เงินจากการทอดผ้าป่ารวมทั้งสิ้น ๖๔,๓๖๔ บาท เมื่อหักค่าใช้จ่ายแล้วคงเหลือ ๕๓,๘๕๖ บาท เพียงพอที่จะชดใช้คืนวัดบ้านสลาบ โดยไม่จำเป็นต้องรอให้เวลาล่วงเลยมาถึงขนาดนั้น เฉพาะอย่างยิ่ง นายสว่าง นายคำลือ และนายสิงห์แก้ว ซึ่งมีหน้าที่เก็บรักษาเงินและเบิกจ่ายเงินของป่าสุสาน ต่างก็ไม่ทราบ

/เรื่องการยืม

- ๓ -

เรื่องการยืมเงินจากวัดบ้านสลาบดังกล่าวแต่อย่างใด ชื่อนำสืบข้อนี้ของผู้คัดค้านจึงไม่สมเหตุผล มีน้ำหนักน้อยอีกเช่นกัน สรุปแล้วพยานหลักฐานของผู้คัดค้านยังไม่อาจรับฟังได้ว่า วัดบ้านสลาบว่าจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด วโรบลก่อสร้าง ให้นำรถแบ็กโฮและรถแทรกเตอร์มาใช้ในการพัฒนาป่าสุสาน หากแต่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเป็นการทำให้เปล่าไม่มีค่าตอบแทน ปัญหาต่อไปมีว่า ผู้คัดค้านรู้เห็นเกี่ยวข้องในการกระทำความดังกล่าวหรือไม่ ได้รับความจากคำให้การของนายสอาด วันพรหม หุ้นส่วนผู้จัดการของห้างหุ้นส่วนจำกัด วโรบลก่อสร้าง ในขณะที่เกิดเหตุว่า นายสอาดเป็นญาติของผู้คัดค้าน ผู้คัดค้านเอาชื่อนายสอาดเข้าเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการโดยนายสอาดไม่มีอำนาจดำเนินการใดๆ ในห้าง ผู้คัดค้านเป็นผู้ดำเนินกิจการเองทั้งหมด ผู้คัดค้านจะให้นายสอาดลงชื่อในหนังสือมอบอำนาจและเอกสารประจำตัวของนายสอาดมอบให้แก่ผู้คัดค้านไว้เพื่อนำไปใช้ในกิจการของห้าง ซึ่งคำให้การของนายสอาดดังกล่าวสอดคล้องกับทางปฏิบัติของผู้คัดค้านที่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับห้างหุ้นส่วนจำกัด วโรบลก่อสร้าง โดยเท่าที่ปรากฏในสำนวนได้แก่ การเป็นผู้ค้าประกันการซื้อรถแบ็กโฮของห้างหุ้นส่วนจำกัด วโรบลก่อสร้าง การลงชื่อเป็นพยานในหนังสือมอบอำนาจที่นายสอาดมอบให้ผู้คัดค้านในคดีนี้ และการที่สถานที่ตั้งของห้างหุ้นส่วนจำกัด วโรบลก่อสร้าง ตามที่ระบุในใบเสร็จรับเงิน เป็นสถานที่เดียวกับที่อยู่ของผู้คัดค้าน ประกอบกับเมื่อพิจารณาหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลของห้างหุ้นส่วนจำกัด วโรบลก่อสร้าง แล้ว เห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงตัวหุ้นส่วนผู้จัดการหลายครั้งซึ่งล้วนแต่เป็นบุคคลใกล้ชิดกับผู้คัดค้าน มีลักษณะเป็นการเชิดบุคคลดังกล่าวออกหน้าเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการเพื่อประโยชน์ในการ

/ดำเนิน

- ๘ -

ดำเนินกิจการของห้างแทนตน ตามรูปคดีจึงมีเหตุผลให้เชื่อได้ว่า ผู้คัดค้านเป็นผู้มีอำนาจ
ดำเนินกิจการของห้างหุ้นส่วนจำกัด วโรบลก่อสร้าง ที่แท้จริง การที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด วโรบลก่อสร้าง
นารถแบ็กโฮและรถแทรกเตอร์ไปร่วมพัฒนาป่าสุสาน จึงเชื่อว่าการตั้งการของผู้คัดค้านนั้นเอง
ได้ความต่อไปว่าชาวบ้านที่ไปร่วมพัฒนาเข้าใจว่ารถแบ็กโฮและรถแทรกเตอร์เป็นของผู้คัดค้าน
และในระหว่างการพัฒนาที่มีการเปิดเครื่องขยายเสียงหาเสียงให้แก่ผู้คัดค้านด้วย ตามพฤติการณ์
ดังกล่าวย่อมบ่งชี้ให้เห็นแล้วว่า ผู้คัดค้านมีเจตนาที่จะจูงใจชาวบ้านผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ลงคะแนน
เลือกตั้งให้แก่ตนด้วยการนำรถแบ็กโฮและรถแทรกเตอร์มาร่วมพัฒนาป่าสุสานโดยไม่มีค่าตอบแทน
การกระทำของผู้คัดค้านจึงฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหาร
ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๗(๒) ส่งผลให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม
มีเหตุสมควรต้องเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้คัดค้านและจัดให้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี
ตำบลฝายกวางใหม่แทนผู้คัดค้าน ตามความในมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๕ คำคัดค้านของผู้คัดค้านฟังไม่ขึ้น เมื่อวินิจฉัย
เช่นนี้แล้วจึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยต่อไปว่าผู้ร้องมีอำนาจยื่นคำร้องเกี่ยวกับข้อกล่าวหาที่เหลืออีกสองข้อ
และผู้คัดค้านกระทำการตามข้อกล่าวหาดังกล่าวหรือไม่ เพราะไม่ทำให้ผลคดีเปลี่ยนแปลง

จึงมีคำสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้คัดค้านมีกำหนดหนึ่งปี และให้มีการเลือกตั้ง
นายกเทศมนตรีตำบลฝายกวางใหม่แทนผู้คัดค้าน

นายกำปนาท วงษ์นรา

นายพิชัย นิลทองคำ

นายวิเศษ นิ่มกุล

ศิริพร/พิมพ์/ทาน